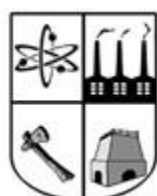

Erdélyi Magyar Műszaki
Tudományos Társaság

TTK-2023

XVI. Tudomány- és Technikatörténeti Konferencia

Arany János Elméleti Líceum
Nagyszalonta
2023. június 29.–július 2.

Szervező

Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság (EMT)
Tudománytörténeti Szakosztály

A konferencia elnökei

KÁSA Zoltán, OLÁH-GÁL Róbert

A konferencia szervezőbizottsága

FÜLÖP Beáta, HORVÁTH Erika,
PROKOP Zoltán

A konferencia helyszíne

Arany János Elméleti Líceum, Nagyszalonta
(Bocskai István utca, 12.)

A konferencia kiadványa

<https://ojs.emt.ro/TTK/issue/view/57>

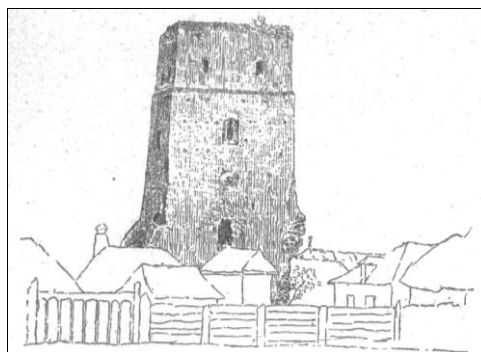

Támogatók

Romániai Magyar
Demokrata Szövetség

Magyar Tudományos
Akadémia

Bethlen Gábor
Alapkezelő Zrt., Budapest

Petőfi Sándor rajza a Csonkatoronyról
(forrás: <https://dka.oszk.hu/031600/031696>)

A konferencia programja

Csütörtök, június 29.

Helyszín: Arany János Elméleti Líceum
(Bocskai István utca, 12.)

17:00–20:00 regisztráció

19:00–21:00 vacsora

Péntek, június 30.

9:00 Egész napos kirándulás,
indulás az Arany János Elméleti Líceumtól.
Nagyszalonta–**Tenke** (Fodor Ferenc geográfus
és Csák Kálmán múzeumalapító emléktábláinak
megkoszorúzása, és a természetrajzi múzeum;
Tenke-fürdő)–**Borosjenő** (vár; Péterfi Márton biológus
emléke)–**Magyarád** (bortörténet)–**Pankota** (vár- és
kolostorrom; Heitel–Móré Zsuzsa építészettörténész
és Mikó Béla bányamérnök emléke), ebéd–
Csigérszőlős (Török-híd építészeti műemlék)–
Kisjenő: Erdőhegy (a református templomnál
Balogh Ernő geológus és Kerekes Ferenc matematikus
emléktábláinak megkoszorúzása)–**Nagyzerénd** (ipari
műemlék malom)–**Tamáshida** (Árpád-kori
romtemplom)–**Illye** (Miskolczi-kastély)–
Nagyszalonta (Arany János skanzen; Kulin György
csillagász szobrának megkoszorúzása).

20:00 vacsora az Arany János Elméleti Líceum
étkezdéjében

Szombat, július 1.

Helyszín: Arany János Elméleti Líceum

8:30 regisztráció

8:50 konferencia megnyitó

9:00 előadások

10:40 kávészünet

11:00 előadások

13:00 ebédszünet

14:20 előadások

16:00 kávészünet

16:20 előadások

17:40 kávészünet

18:00 előadások

19:30 vacsora

Vasárnap, július 2.

10:00 Arany János Emlékmúzeum és
Csonkatorony látogatás

Előadások

Ülésvezető: **OLÁH-GÁL Róbert**

- 9:00 **MIHOLCSA Gyula**
Az erdélyi villanyvilágítás története a XX. században
- 9:20 **VICZIÁN István**
Teleki Domokos és a jénai Természetvizsgáló Társaság
- 9:40 **KÁSA Zoltán**
A Bolyaiak az erdélyi magyar sajtóban
- 10:00 **VICZIÁN István**
Könyvismertetés: Dezső Gurka (Hrsg.): Mineralogische Konnotationen im 18. und 19. Jahrhundert. Die Wirkungsgeschichte der Freiburger Bergakademie in Mittel- und Osteuropa
- 10:20 **BIRÓ Tamás Sándor**
Az entrópia története Clausiustól a mesterséges intelligenciáig
- 10:40 *kávészünet*

Ülésvezető: **WANEK Ferenc**

- 11:00 **GIMESI László**
Szikratávírók az első világháborúban
- 11:20 **RUSZ Otília**
Erdélyi meteorológusok a 19. század második felében
- 11:40 **HOLLÓ Csaba**
175 éve született báró Eötvös Lóránd. Munkásságának jelentősége kortársai véleménye szerint
- 12:00 **SZÜCS Levente Csaba, GHERDÁN Tamás, WEISZBURG Tamás**
Egy bihari nemes szerepe a Pannonhalmi Bencés Főapátságban őrzött 1822-es vezúvi kitorési minták tükrében
- 12:20 **SZENTE István, BODORKÓS Zsolt, SZÜCS Levente Csaba, TANAI Péter, SARKADI Mónika, BUBIK Veronika, HARMAN-TÓTH Erzsébet, FELKERNÉ KÓTHAY Klára, WEISZBURG Tamás**
A Pannonhalmi Főapátság Múzeuma ősmaradvány-gyűjteménye
- 13:00 *ebédszünet*

Ülésvezető: **PÁPAY László**

- 14:20 **VALLASEK István**
Az 1937-ben orvostudományi Nobel -díjjal kitüntetett Szent-Györgyi Albert professzor életműve
- 14:40 **OLÁH-GÁL Róbert**
A Bolyaiak, Mentovich Ferenc, Arany János és az Aporok
- 15:00 **WANEK Ferenc**
Az Igric-barlang őslénytani kutatástörténete
- 15:20 **MAKAI Zoltán, BÁN László**
120 éves az áramszolgáltatás Nagyváradon
- 15:40 **VADÁSZI Marianna, BITAY Endre**
A vízkutatás története Magyarországon
- 16:00 *kávészünet*

Ülésvezető: **GIMESI László**

- 16:20 **SIPOS László József**
Mérnöki örökségünk népszerűsítése az internet világában
- 16:40 **FEJÉR László Jenő**
A vízügyi szaklapok és könyvek digitalizálása, valamint mérnökök életút-interjúi és azok hozzáférési lehetőségei a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Tudástárában
- 17:00 **KOMLÓSSY György**
Dr. Dudich Endre a földtani ismeretek és a nyelvek kincsestára, egy igaz barát visszaemlékezéseivel
- 17:20 **PÁPAY László**
Az alsó liász kőszén bányászata Magyarországon. A gömbkőszén és keletkezésének elméletei

17:40 *kávészünet*

Ülésvezető: **KÁSA Zoltán**

- 18:00 **VERESS Éva**
A Növénytan Tanszék és a botanika tanítása a Kolozsvári Magyar Ferenc József Tudományegyetemen (1872–1919)
- 18:20 **MAKAI Zoltán**
Könyvbemutató: Szemelvények Nagyszalonta ipartörténetéből
- 18:40 **PATKÓ Ferenc**
Jean Baptiste Lamarck (1744–1829) tudományos munkássága
- 19:00 **MIHÁLIK András**
Az erdélyi magyar tudományosság és felsőoktatás kálváriájának problematikája a Trianon utáni Erdélyben

